

Suriyeliler kaçak işçi oldu

BURAK COŞAN

Radikal Hayat / 20/10/2013

Türkiye'ye gelen Suriyeli sığınmacılar yeni bir 'işgücü' yarattı. İstanbul'da çadırlarda kalan Suriyeliler özellikle tekstil atölyelerinde sigortasız ve ağır şartlarda çalıştırılıyor.

Suriye'den Türkiye'ye gelen sığınmacılar, yeni bir işgücü yarattı. İstanbul'da mahalle aralarına kurulan çadırlarda kalan Suriyeliler, ayda 700-800 liraya veya gündeliği 25-30 liraya başta tekstil olmak üzere pek çok sektörde sigortasız ve hiçbir sosyal hak tanınmadan çalıştırılıyor. Üstelik yaş sınırı da yok. Gaziantep ve Hatay başta olmak üzere Türkiye'nin bazı illerinden İstanbul'a gelen Türklerin de Suriyeli görünümü altında iş aradığı ya da yardım toplamaya çalıştığı ileri sürülüyor. İstanbul Şirinevler'de birkaç bölgeye yayılan sığınmacıların hepsi iş aradığını ya da yardım beklediğini söylüyor. Söz konusu bölgede ev kiralayan Suriyeliler de var. Ev bulamayanlar ise bazı dükkânlara yerleşmiş. Çevredeki esnaf ve vatandaşlar ise durumdan rahatsız. Bölgeye Suriye'den gelenler genellikle tekstil atölyelerinde 750-800 lira aylık ücretle çalışıyor.

Çocuk işçiler de çalıştırılıyor

Atölyeler dışında pastanede çalışan da var, oto yıkama servislerinde çalışanlar da. Pastanede çalışan Suriyeli genç, çok az Türkçe biliyor. Bakışlardan rahatsız. Pastane sahibine bu gencin nereli olduğunu sordüğümüzda ise Suriyeli olduğunu söylemek istemiyor. Kaçak olarak çalışan genç aylık 700 lira alıyor. Yine aynı bölgede oto yıkamada çalışan Suriyeliler var. Ancak onlar da çekilen fotoğraflardan rahatsız.

Şirinevler'de faaliyet gösteren ismini vermek istemeyen bir tekstil atölyesi sahibi, onlarca Suriyelinin atölyelerde çalıştığını ifade ediyor. Bazılarına günlük ücret, bazılarına da aylık veriliyor. Yaşları küçük olan çalışanlara günlük 25 lira ücret ödendiğini söyleyen işletmeci, "Ben küçük bir işletmeyim. Kaçak işçi çalıştırmamanın büyük cezası da var. O yüzden Suriyeli çalıştırmıyorum. Ancak birçok işletmede Suriyeliler var. Küçük yaşta çocuklar da çalıştırılıyor. Az ücret verildiği için işletme sahipleri bu yola başvuruyor. Suriyeliler de iş bulamadıkları için ağır şartlarda çalıştırılmayı kabul ediyor" diyor. Çadırların kurulduğu bölgede hizmet veren bir bakkal ise çadırlarda kalanların Suriyeli olmadığını iddia ediyor. Çadırlarda kalanların, birçok vatandaşı kandırdığını anlatan bakkal, "Bölgenin vatandaşını rahatsız ediyorlar. Duyarlı vatandaşlarımız da bu insanlara yardımlarda bulunuyor. Yemek, kıyafet ve battaniye gibi ürünler getiriyorlar. Ancak bu insanlar Gaziantep ve Hatay'dan geliyor" diyor. 6 ay önce Suriye'deki savaştan dolayı Gaziantep'e kaçtığını söyleyen bir Suriyeli, iki kardeşinin uzun süredir cezaevinde

olduğunu ve hiçbir haber alamadıklarını belirtiyor. Suriyeli, "Gaziantep'te kalacak yer ve iş bulamadık. İstanbul'a gelmeye karar verdik. Kız kardeşim şu anda bir tekstil atölyesinde 700 lira maaşla çalışıyor. Tekstil atölyesinin sahibi çadırların bulunduğu yere gelip burada kalanları çalışacakları yere götürdü. Bir çoğumuz da bu duruma razı olmak zorunda kaldık" dedi.

Erkek Suriyelilerin istihdamı inşaatlarda

Bölgeye gelen Suriyeliler genellikle tekstil atölyelerinde çalıştırılıyor. Dikiş yapmayı ve dikiş makinesi kullanmayı bilen kadınlar diğerlerine göre biraz daha fazla kazanıyor. Yaşları daha küçük olanlar ise ortacı olarak çalıştırılıyor. Bu çocuklar arasında kumaş taşıyanlar, depolarda çalıştırılanlar da bulunuyor. Erkekler ise genellikle inşaatlarda kullanılıyor. İnşaatlarda deneyimsiz bir Türk işçi günlük en az 50-60 liraya çalıştırılırken, Suriyelilere ödenen ücret ise 25 lira civarında. Ek olarak öğlen yemekleri inşaat sahipleri tarafından karşılanıyor.

Battaniye yardımı yapılıyor

Çadırların kurulduğu bölgeye yaptığımız ziyaret sırasında bir vatandaş minibüsüne yüklediği 20-25 battaniyeyi çadırlarda kalan sığınmacılara veriyor. Yaptığı yardımın yeterli olmayacağını söyleyen vatandaş, "Yaklaşık bir ay önce iki aile buraya geldi. Bir çadır kurdu. Ancak gün geçtikçe sayı artmaya başladı. Yaptığımız yardımlar artık yeterli olmuyor. Yetkililerin bir an önce duruma el atması gerekiyor" diyor.